

Co-funded by
the Health Programme
of the European Union

TUBIDU - Visuomenės sveikatos priežiūros ir pilietinės visuomenės stiprinimas kovai prieš
tuberkuliozės epidemiją tarp pažeidžiamųjų grupių

**(Empowering public health system and civil society to fight tuberculosis epidemic among
vulnerable groups)**

Tuberkuliozė – infekcinė liga, kurią sukelia Mycobacterium tuberculosis bakterijos (toliau – TB mikobakterijos). Pagrindinis infekcijos šaltinis yra atvirąja plaučių tuberkulioze sergantis asmuo, kuris skiria užkratą kosint, kalbant, čiaudint. Su oro smulkiom dalelėm TB mikobakterijos patenka į aplinką.

Tuberkuliozė – viena labiausiai paplitusių užkrečiamųjų ligų. 2011 metais Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis 8,7 mln. žmonių susirgo tuberkulioze ir 13 proc. šių asmenų buvo užsikrėtę ir ŽIV infekcija, mirė nuo tuberkuliozės – 1,4 mln., trečdalis mirusiųjų buvo ŽIV infekuotieji. Lietuvoje 2011 m. užregistruoti 1347 nauji TB atvejai, o 2012 m. – 1430. Pernai nuo tuberkuliozės Lietuvoje mirė 209 asmenys (Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenys). Sergamumas tuberkulioze Lietuvoje 2011 metais buvo 47,55 atvejų 100 tūkstančių gyventojų. Lietuva pagal tuberkuliozės sergamumo rodiklį pirmauja Europoje. Tuberkulioze sergantys žmonės dažnai susiduria su sveikatai pavojingais reiškiniais – mitybos problemomis, stresinėmis situacijomis, nepalankiu požiūriu į sveikatą, skurdu, ŽIV, AIDS, alkoholizmu, narkomanija. Lietuva, kaip ir kitos Baltijos šalys, visomis priemonėmis prisideda prie pasaulinės tuberkuliozės kontrolės politikos plėtros.

TUBIDU projektas yra finansuojamas Europos Komisijos, Europos sveikatos ir vartotojų vykdančiosios agentūros (angl. *Executive Agency for Health and Consumers* (EAHC)).

Projektą kordinuoja Estijos nacionalinis sveikatos plėtros institutas (The National Institute for Health Development)

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Asocijuoti partneriai:

Higienos institutas (Institute of Hygiene)

Latvijas tuberkulozēs fondas (Tuberculosis Foundation of Latvia)

Bulgarijas nevyriausybine organizacija (Dose of Love Association)

Estijos nevyriausybine organizacija (Estonian Network of People Living with HIV)

Suomijos Plaučių sveikatos asociacija (Finnish Lung Health Association)

Rumunijos nevyriausybine organizacija (Romanian Angel Appeal).

Projekto trukmė – 36 mėnesiai.

Projekto tikslas – prisidėti prie tuberkulozės epidemijos prevencijos tarp pažeidžiamųjų grupių.

TUBIDU projekto pagrindiniai uždaviniai (veiklos):

- stiprinti tarpinstitucinį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą tuberkulozės, švirkščiamų narkotikų vartojimo ir ŽIV prevencijos srityje;
- parengti tuberkulozės prevencijos, stebėsenos ir vertinimo rekomendacijas, skirtas bendruomeninėms organizacijoms, dirbančioms su švirkščiamųjų narkotikų vartotojais ir žmonėmis, užsikrėtusiais ŽIV / sergančiais AIDS
- nustatyti ir aprašyti pagrindines kliūtis, su kuriomis susiduria švirkščiamų narkotikų vartotojai ir užsikrėtusieji ŽIV/sergantieji AIDS, gaudami su tuberkulozės infekcija susijusias sveikatos priežiūros paslaugas;
- didinti švirkščiamų narkotikų vartotojų ir žmonių, užsikrėtusių ŽIV/sergančių AIDS sąmoningumą tuberkulozės ir ŽIV prevencijos, gydymo bei priežiūros klausimais;
- didinti bendruomeninių organizacijų ir sveikatos priežiūros įstaigų specialistų sąmoningumą apie tuberkulozę ir ŽIV;
- parengti tuberkulozės prevencijos, stebėsenos ir vertinimo rekomendacijas, skirtas bendruomeninėms organizacijoms, dirbančioms su švirkščiamų narkotikų vartotojais ir žmonėmis užsikrėtusiais ŽIV/sergančiais AIDS.

Igyvendinus projektą bus apibūdinta tuberkuliozės situacija šalyje, turimos žinios tuberkuliozės ir ŽIV tematika, išskirtos esminės problemos gaunant sveikatos priežiūros paslaugas tuberkuliozės ir ŽIV/AIDS srityse. Išplatinus mokomąją ir informacinę medžiagą tuberkuliozės tema bei įvykdžius tarptautinius mokymus ir mokymus šalies viduje bus padidinta visuomenės sveikatos specialistų, sveikatos priežiūros specialistų ir visuomeninių organizacijų, dirbančių tuberkuliozės ir ŽIV/AIDS srityje, darbuotojų kompetencija. Bus parengtos rekomendacijos, skirtos tuberkuliozės infekcijos prevencinei veiklai, jos kontrolei ir vertinimui.

Daugiau apie projektą taip pat galite sužinoti Estijos nacionalinio sveikatos plėtros instituto internetinėje svetainėje: <http://www.tai.ee/en/tubidu/project-description>

Daugiau informacijos suteiks projekto vadovė dr. Laura Narkauskaitė, tel. (8 5) 262 8513, arba el. paštu laura.narkauskaite@hi.lt arba projekto asistentė Jolanta Valentienė, tel. (8 5) 261 4184, arba el. paštu jolanta.valentiene@hi.lt.